

Leivur Guttesen, næstformaður í Føroya Psoriasis Felag:

Viðgerðirnar í Íslandi bota um lívsvirðið

Í oktober í ár gongur royndartíðin út, sum hevur givið 20 psoriasisjúkingum um árið møguleika at fara til Íslands til viðgerðar á Bláa Lónið

TURID KJØLBRO

Psoriasisfelagið er eitt ógvuliga virkið felag. Í høvudsheitum snýr arbeiðið í felagnum seg um at bota um umstøðurnar hjá teimum uml. 1400 fólkunum í Føroyum, ið hava hesa sjúkuna. Umframt veitir felagið limunum upplýsingar um sjúkuna og viðgerðarmøguleikar. Felagið varð stovnað í 1985 og hevur í dag 250 limir.

Hóast orkan hjá felagnum

er avmarkað hevur tað nógvar stríðsmál, og tað sum stendur ovast á skránni í hesum døgum, er at fáa landsins myndugleikar at halda fram við stuðlinum til viðgerðarferðirnar til Íslands umframt at fáa ein húðlækna til Føroya.

– Royndirnar vit hava av at senda fólk til viðgerðar á Bláa Lónið í Íslandi eru ógvuliga góðar. Fólk hava tað gott eitt langt tíðarskeið eftir upphaldið og tað bætir munandi um lívsvirðið, sig-

ur Leivur Guttesen, næstformaður í felagnum.

Væl eydnaðar ferðir

Í 1991 varð fyrsta viðgerðarferðin gjørd til Íslands, tað var við børnum og Kiwanis stuðlaði ferðini. Ferðin var ógvuliga væl eydnað og heimafturkomin fekk felagið treysti til at halda fram við arbeiðinum at skipa fyri slíkum ferðum. Skipað hevur verið fyri tiltøkum fyri at savna pengar inn, og Landsstýrið og landssjúkra-

húsmyndugleikarnir hava eisini stuðlað. Næsta ferðin varð í 1993, eisini við góðum úrslitum.

Bláa Lónið við sínum heitu keldum er ógvuliga væl umtókt viðgerðarstað, ikki bert hjá fólki við húðsjúkum, men hjá øðrum við. Í dag hevur Bláa Lónið viðgerðardeild, sum er skild frá økinum, har ferðafólk koma. Tá ið føroyskir sjúklingar koma á Bláa Lónið verða tey kannað av tveimum læknum, síðani eina ferð um vikuna í tær fyra vikurnar upphaldið varir.

– Tað er ógvuliga tungt hjá einum felag um okkara at fígga slíkar ferðir og tí hava vit søkt Landsstýrið um at koma á fíggarlógina, sigur Leivur Guttesen.

Í fjør komu viðgerðarferðirnar hjá psoriasisjúklingum á fíggarlógina eftir tilráðing frá landslækninum, sum hevði kannað viðurskiptini í Bláa Lónið – í fyrstu atlogu sum ein royndartíð á tvey ár. Tær ferðir um árið verða 10 sjúklingar sendir til Íslands.

– Royndartíðin gongur út í oktober í ár, men vit vóna, at hon verður longd. Vit hava bara góð útslit at vísa á.

– Tað er ein sannroynd, at lívsvirðið hækkar munandi, tá ið tú fært viðgerð. Tú fært mót av nýggjum og tað hevur nógva at siga. Alternatiði er, at felagið má taka um endan og bera fíggarlugu byrðarnar og tað hevur tað ikki orku til. Í Fø-

oyum er einasti møguleikin at leggja fólk inn á Landsjúkrahúsið í seks vikur og tað er ein nógva dýrari loysn. Í Bláa Lónið kenna vit okkum væl, vit kenna fólkin og tey okkum, umhvørvið er heimligt og hugnaligt, og tað er sera bíligt at senda fólk til Íslands. Í pengum snýr tað seg um 225.000 krónur um árið, ið 20 fólk njóta væl av, sigur Leivur Guttesen.

Eingin húðlækni

Í løtuni er eingin húðlækni í starvi í Føroyum, men eina ferð um mánaðin kemur ein húðlækni frá dermatologiskú deild á Bispebjerg sjúkrahúsi til Føroya. Tann skipanin heldur fram restina av árinum, men felagið vónar, at ein fastur húðlækni verður í Føroyum.

– Tað er í øllum førum ríkiligt av arbeiði til hansara. Samanbera vit við viðurskiptini í Íslandi, áttu tveir húðlæknar at verði Føroyum, sigur Leivur Guttesen.

Tað er húðlæknin, sum ger av, hvørjir psoriasisjúklingar í Føroyum sleppa í viðgerð í Íslandi. Læknin hjá viðkomandi fyllir eitt skjal út, sum húðlæknin arbeiðir út frá og tey, ið hava størstu viðgerðina fyri neyðini, verða vald.

Granskingin

Granskingin innan psoriasisjúkuna er stór, men enn

veit eingin, hvaðani hon stavar. Tað kann vera viðfött, men tú kanst eisini fáa tað seinni í lívnum. Uml. trý prosent av fólkatálinum fær sjúkuna, men tað er ymskt, hvussu ógvuslig hon er. Reyðir blettir, skrávur á húðini er tað vanlig, men hjá fáum kann tað útvikla seg til gíkt eisini.

Føroya Psoriasisfelag tekur lut í granskingarbeiðinum í Nord PSO. Øll Norðurlöndini eru við og arbeið verður við ymskum granskingarverkætlanum. Tilfarið, ið verður savnað frá ymsu lutakaralöndum, verður ætlandi til eina doktararitgerð, sum kemur út síðst í 1999. Tað er læknin á Bláa Lónið, sum hevur við føroysku sjúklingarnar at gera, ið hevur ábyrgdina av føroyska partinum. Í høvudsheitum snýr verkætlanin seg um gongdar leiðir at bota um lívsvirðið hjá psoriasisjúklingum.

Danska kvinnan Minna Vinberg, ið hevur psoriasis, hevur funnið út av, at maturin hevur nógva at siga. Hon hevur skrivað tveir bókur um mat og psoriasis. Við at leggja matvanarnar um og eta lítið feitt og nógva grønmeti, ber til at minka um sjúkaraeyðkennini.

– Sálarlaga støðan hjá fólki hevur eisini nógva at siga. Ert tú strongdur kann sjúkan bróta út, sigur Leivur Guttesen at enda í viðtali.

Adrenn og eftir viðgerð

Føroya Psoriasisfelag:

Heitir á virki um stuðul

Havandi í huga, at flest øll menniskju her á landi vara av, kenna ella eru vitandi um menniskju, ið hava psoriasis, loyvir Føroya Psoriasisfelag sær at heita á vinnurekandi her á landi við umbøn um peningaligan stuðul. Ikki er tað tí, at vit meta, at vinnurekandi er ein bólkur, ið er serliga væl fyri, men heldur tí, at hesin bólk-

ur betur skilur okkara støðu, sigur felagið í tíðindaskrivi. Føroya Psoriasisfelag hevur tey seinastu sjeið árið fíggað viðgerðarferðir fyri okkurt um eitt hundrad sjúklingar til viðgerðarstað ið Bláa Lónið í Íslandi.

At úrslitið fyri sjúklingarnar hevur verið sera gott hevur fært við sær, at Sjúkrahúsvirkið hevur jattað at

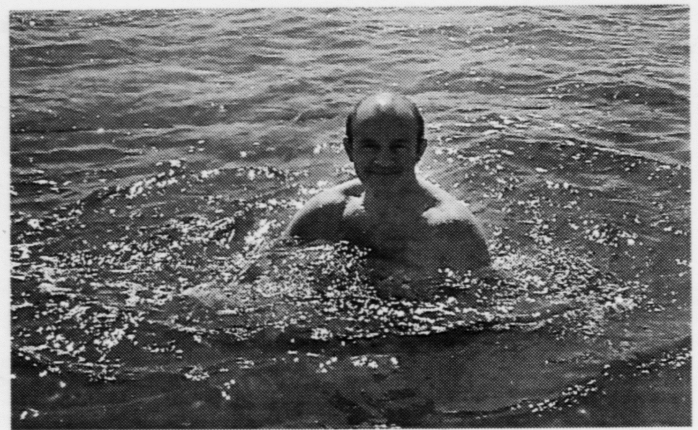
senda fjóruti sjúklingar til viðgerðar yvir eitt tvey ára skeið.

Hetta skeiðið er runnið á heysti í ár og vit vita ikki, hvussu verður við hesum viðgerðarferðum framyvir. Í ringasta føri má felagið aftur taka um endan soleiðis, at vit aftur koma at bera tær fíggarlugu byrðarnar, og við tí fíggarstöðu felagið nú er í, vil hetta føra við sær, at vit mugu stæða hesum annars so gevandi arbeiði.

At felagið aftur má taka um endan vil føra við sær, at tað ikki í neyðugan mun kann taka lut í tí granskingararbeiði í Nord-PSO høpi, ið byrjað er. Hetta arbeiði, ið lutvíst er stuðlað av

Loevens Kemiske Fabrikker, er leitt av leiðandi granskingarmanning úr Norðurlöndum.

Felagið fær ongan almennan stuðul. Á hvørjum ári skipar tað fyri lutaseðlasølu, bingo, basari og tom-bola, men úrtøkan av hesum tiltøkum hevur ikki verið so góð tey seinastu árin, og hetta saman við teim útreiðslum vit hava havt við at virka sum sjúkrahúsværk, hava ført til, at vit peningaliga ikki eru so væl fyri og tí munar allur stuðul, skrivar formaður felagsins, Majgunn Poulsen í tíðindaskrivi.

Leivur Guttesen, næstformaður í Psoriasisfelagnum

Kanst tú siga nei til fríska luft?

FORD MONDEO hevur aircondition sum standard

Ford P/F WENZEL

Akranesgøta 5 · Box 3043 · Havn · Tlf. 13873